

درست هم

مسئلیت حسگانی

- کسی اجناس بی کیفیت را به عنوان کالای مناسب و با کیفیت به مشتریان می فروشد.
- خانواده‌ای در جنگل آتش روشن می کند یا زباله‌های خود را همانجا رها می کند.
- یکی از دوستانمان نسبت به خواندن نماز بی توجهی می کند.
- دانش آموزی به اموال مدرسه و کلاس آسیب می زند.
- خودرویی به علت نقص فنی، بیش از اندازه دود می کند و هوا را آلوده می کند.

چند نمونه از منکرات در جامعه را بنویسید که افراد جامعه با بی تفاوتی از کنارانها می گذرند

- به من چه ارتباطی دارد؟ مگر من مسئول کارهای مردم هستم؟
- گفتن من چه فایده‌ای دارد؟ او که به این کار عادت کرده است.
- بالاخره یک نفر پیدا می شود و به او تذکر می دهد.
- من خجالت می کشم چیزی بگویم. اگر من را جلوی دیگران ضایع بکند، چه؟!
- من می ترسم. شاید با من با تندی برخورد بکند.

افراد بی تفاوت، با مشاهدهٔ منکرات در جامعه با چه دلایلی هستند که مسئولیتی خود را توجیه می کنند؟

افراد

فعالیت کلاسی

به نظر شما آیا هر یک از دلایل بالا می تواند برای تذکر ندادن به دیگران قابل پذیرش باشد؟ چرا؟

خیر، زیرا همه نسبت به سرنوشت خود و دیگران مسئول هستند و بی توجهی به این امور موجب زیان عمومی خواهد شد. جامعه مانند کشتی است و مردمان آن همچون سرنشیانان کشتی هستند که سرنوشت آنها به هم گره خورده است. برای همین اگر در جامعه، شخصی بخواهد قوانین الهی و یا اجتماعی را زیر پا گذارد، نمی توان به سادگی از کنار خط او گناه وی گذشت

جامعه نیز مانند کشتی است و مردم آن همچون سرنشینان کشتی اند که سرنوشت آنها بهم گره خورده است. برای همین اگر در جامعه، شخصی بخواهد قوانین الهی یا اجتماعی را زیر پا گذارد، نمی توان به سادگی از کنار خط او گناه وی گذشت.

چرا جامعه انسانی را به کشتی تشبیه می کند؟

به همین دلیل یکی از مسئولیت های افراد جامعه نسبت به هم، توصیه یکدیگر به کار خیر و پسندیده و بازداشت هم از کار ناپسند است. این کار همان «امر به معروف و نهی از منکر» است.

امر به معروف و نهی از منکر را تعریف کنید.

البته مؤمنان در این باره مسئولیت بیشتری دارند؛ زیرا آنها ولی یکدیگرند؛ یعنی همدیگر را دوست دارند و نسبت به سرنوشت یکدیگر احساس مسئولیت می کنند. آنها همان گونه که از سعادت و خوشبختی خود لذت می برند، خوشبختی دیگر انسان ها نیز برایشان شیرین و شادی آور است. آنها می دانند که رسیدن به سعادت دنیا و آخرت تنها با عمل به دستورات دین؛ یعنی انجام اعمال نیک و ترک گناهان امکان پذیر است. از همین جهت، هم خود به این دستورات عمل می کنند و هم دیگران را به انجام اعمال صالح سفارش می کنند و آنان را از ترک واجبات و انجام محرمات باز می دارند.

- ۱- چرا مؤمنان در زمینه‌ی امر به معروف و نهی از منکر، مسئولیت بیشتری دارند؟
- ۲- چرا مؤمنان، ولی یکدیگر هستند؟

مردان و زنان مؤمن،
دوستدار و یاور یکدیگرند
[و از این رو یکدیگر را] امر به معروف
و نهی از منکر می کنند.

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ
بَعْضُهُمُ أُولَيَاءُ بَعْضٍ
يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَاونَ عَنِ الْمُنْكَرِ^۱

- ۱- موضوع آیه‌ی شریفه چیست؟
- ۲- با توجه به آیه‌ی شریفه، ویژگی مردان و زنان با ایمان را بنویسید.

مردم نسبت به سرنوشت دیگران بی تفاوت می شوند! کارهای نادرست و ناپسند در جامعه رواج می یابد و زشتی انجام بسیاری از این کارها از بین می رود، تا آنجا که حتی برخی زشتی ها به عنوان کار معروف و خوب شناخته می شود^۳ تعالیم و دستورات دین در میان مردم فراموش می شود و انسان های فاسد بر مردم مسلط می شوند^۴ کم کم آن قدر گناه و فساد در جامعه فراوان می شود که رحمت و برکت خداوند از آن جامعه برداشته و جامعه مستحق عذاب الهی می شود.

آثار ترک امر به معروف و نهی از منكر را بنویسید.

امام کاظم علیه السلام می فرماید :

«حتماً امر به معروف و نهی از منکر کنید و گرنه شرورترین افراد جامعه بر شما مسلط خواهند شد و در این صورت بهترین های شما هم اگر دعا کنند، دیگر مستجاب نخواهد شد^۱*.

- ۱- با توجه به سخن امام کاظم علیه السلام نتیجه ترک امر به معروف و نهی از منکر را بنویسید.
- ۲- یک از مواردی که دعای افراد مستجاب نمی شود، چیست؟

«همه کارهای نیک و حتی جهاد در راه خدا، در مقایسه با امر به معروف و نهی از منکر، مانند قطره در برابر دریا یا پهناور و عمیق است. خداوند سبحان اقوام پیش از شمارا عذاب نکرد، مگر به دلیل اینکه امر به معروف و نهی از منکر را ترک کردند. پس بی خردان آنها را به دلیل انجام معصیت ها عذاب کرد و خردمندان را به دلیل نهی نکردن از زشتی ها^۲».

- ۱- با توجه به سخن امام علی علیه السلام، امر به معروف و نهی از منکر از چه جایگاهی برخوردار است؟
- ۲- چرا خداوند اقوام پیشین را عذاب کرد؟
- ۳- مجازات افراد بی خرد و خردمندان اقوام پیشین در ترک امر به معروف و نهی از منکر چه بود؟

فعالیت کلاسی

شخصی را تصور کنید که در جمع دیگران غیبت می‌کند. در جدول زیر نتایج نهی از منکر کردن و پیامد ترک آن را بنویسید.

اگر نهی از منکر نشود	اگر نهی از منکر بشود
فکر می‌کند کار خوبی انجام داده و انجام کار بد برایش عادت می‌شود.	او دیگر این گناه را حداقل در آن جمع انجام نمی‌دهد.
آبروی کسی که از او غیبت شده است، در میان جمع از بین می‌رود.	آبروی فرد غیبت شونده حفظ شده و فرصت اصلاح رفتار به او داده می‌شود.
کارهای زشت، زشتی خود را از دست می‌دهند و در جامعه رواج پیدا می‌کند.	از رواج کار نادرست و ناپسند در جامعه جلو گیری شده است.
کارهای زشت، زشتی خود را از دست می‌دهند و در جامعه رواج پیدا می‌کند.	دیگر کسی در چنین جمع هایی در غیاب کسی غیبت نخواهد کرد.

شیوه‌های امر به معروف و نهی از منکر

اگر مقداری گچ روی لباس شما ریخته باشد، چگونه آن را پاک می‌کنید؟

حالا اگر لباس شما با جوهر خودکار کشیده باشد، آیا باز هم می‌توانید با تکاندن لباس، آن را پاک کنید؟

هدف شما در هر دو حالت، پاک کردن لباس است؛ اما روش‌ها متفاوت‌اند!

هدف ما در نهی از منکر این است که انسان خطاکار به اشتباهاتش ادامه ندهد. گاهی همین که با دیدن یک گناه روی خود را برگردانیم و با فرد خطاکار به سردی رفتار کنیم، برای جلوگیری از آن اشتباه کافی است.

۲ گاهی نیز شخص خطاکار متوجه زشتی رفتارش نیست؛ در این صورت ما باید با مهربانی و با برخورد خوب، اورا متوجه اشتباهش کنیم و با احترام از او بخواهیم که دیگر آن خطار را تکرار نکند.
۳ در بعضی موارد نیز برای اینکه ناراحتی خود را از انجام گناهی نشان دهیم، باید آنجارا ترک کنیم.

شیوه‌های امر به معروف و نهی از منکر را بنویسید.

فالپت کلاسی

آیا با این شیوه‌ها می‌توان همواره از انجام گناهان جلوگیری کرد؟

مثلاً آیا می‌توانیم با صحبت کردن با کسی که به خرید و فروش

مواد مخدر می‌پردازد و بسیاری را گرفتار اعتیاد می‌کند، او را از

تکرار این گناه بزرگ بازداریم؟

پس در چنین زمان‌هایی وظیفه ما چیست و باید چگونه عمل کنیم؟

خیر.

در چنین مواردی نه تنها امر به معروف و نهی از منکر اثری نخواهد داشت چه بسا خطراتی را متوجه شخص امر کننده و نهی کننده به دنبال خواهد داشت. پس بهتر است در موارد خاص و خطر آفرین از مجریان قانون (پلیس و ...) کمک بگیریم و خودسرانه اقدامی انجام نشود.

چند نکته مهم

- ۱- برای حفظ آبروی افراد، تا حد امکان نباید خطاهایشان را در حضور دیگران به آنها بازگو کنیم.
  - ۲- برای اینکه تأثیر امر به معروف و نهی از منکر بیشتر شود، خوب است خودمان به آنچه دیگران را به آن توصیه می‌کنیم، عمل کنیم و کاری را که از آن نهی می‌کنیم، انجام ندهیم.
  - ۳- هر امر به معروف و نهی از منکری، یک موفقیت است؛ زیرا اگر به نتیجه برسد، علاوه بر رسیدن به رضایت و پاداش الهی به اصلاح اطرافیان و جامعه خود کمک کرده‌ایم و اگر به نتیجه نرسد، به وظیفه خود عمل کرده‌ایم و از اجر و ثواب خداوند بهره برده‌ایم.
- ۱- امر به معروف و نهی از منکر در چه صورتی تأثیر بیشتر و بهتری دارد؟
- ۲- چرا هر امر به معروف و نهی از منکری، در هر صورت، یک موفقیت است؟
- ۳- در امر به معروف و نهی از منکر باید چه مواردی را رعایت نمود؟

یک بار دیگر به منکرهای صورت گرفته و معروف‌هایی ترک شده در ابتدای درس توجه کنید. به نظر شما راه امر به معروف و نهی از منکر در هر یک از این موارد چیست؟

عملی	۱. نخریدن چنین اجنبی و آگاه کردن دیگران
عملی و زبانی	۲. تذکردادن به خانواده‌ها برای خاموش کردن آن
عملی و زبانی	۳. تذکر دادن جهت رعایت عفت کلام
عملی و زبانی	۴. محکم و استوار برخورد کردن و جلوگیری از انجام کار
زبانی	۵. تذکر دادن جهت درست کردن و جلوگیری از آلودگی

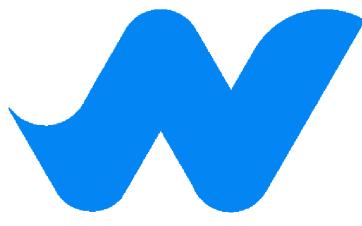

@NomreBarTar12

تلگرام : کنکور - دوازدهم | نمره برتر

نمره برتر، یک سایت آموزشی متفاوت

نمره برتر

NOMREBARTAR.COM

بزرگترین مرجع آموزشی و نمونه سوالات درسی تمامی مقاطع

جزوه های بیشتر (کلیک کنید) :

| گام به گام رایگان نهم | نمونه سوال نهم | جزوه آموزشی نهم |

جهت دانلود جدید ترین مطالب بر روی پایه خود روی لینک های زیر کلیک کنید.

ابتدایی

اول ✓ دوم ✓ سوم ✓ چهارم ✓ پنجم ✓ ششم ✓

متوسطه اول

نهم ✓ هشتم ✓ هفتم ✓

متوسطه دوم

دوازدهم ✓ یازدهم ✓ دهم ✓